

ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS ALAPKÉPZÉSI SZAK – DIETETIKUS SZAKIRÁNY

1. Az alapképzési szak megnevezése: ápolás és betegellátás (Nursing and Patient Care)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat

- szakképzettség:

- ápoló

- dietetikus

- gyógytornász-fizioterapeuta

- mentőtiszt

- szülésznő

- hang-, beszéd- és nyelésterapeuta

- ergoterapeuta

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

- Nurse

- Dietitian

- Physiotherapist

- Ambulance Officer (Paramedic)

- Midwife

- Voice, speech and swallowing therapist

- Occupational Therapist

- választható szakirányok: ápoló, dietetikus, ergoterápia, gyógytornász, hang-, beszéd- és nyelésterapeuta, mentőtiszt, szülésznő

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A képzési idő félévekben: 8 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit

- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

- a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 120 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ápoló és betegellátó szakemberek képzése, akik az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelméről és az egészség helyreállításáról, valamint az egészségügyi és szociális ellátásról szerzett ismereteik alapján képesek az egészségügyi és szociális ellátás szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munkában önálló felelősséggel részt venni. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ápoló és betegellátó szakemberek

a) tudása

- Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

- Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kórokatanát.

- Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

- Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

- Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.

- Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

- Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.

- Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

- Részletesen ismeri a közegészségtan-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka-egészségtan alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.

- Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.

- Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.

- Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.

- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).

- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).

- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

- Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

- Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

- Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

- Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

- Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

- Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.

- Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önségítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.

- Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.

- Ismeri a gyógyszerteran alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszköztudását.

- Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

- Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegeoktatási feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

- Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

- Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.

- Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.

- Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.

- Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

- Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

- Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

b) képességei

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

- Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.

- Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.

- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.

- Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.

- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.

- Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.

- Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.

- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

- Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

- Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

- Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

- Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

- Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a pácienszt a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.

- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

- Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.

- Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.

- Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

- Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembe vételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

- Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

c) attitűdje

- Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

- Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

- Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

- Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembe vételével hozza.

- Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

- Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

- Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

- Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

- Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.

- Értékelné tud lehetőségeket, mérlegelné tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

- Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.

- Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.

- Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.

- Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

- Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.

- Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

- Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

- Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

- Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

- Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

- Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

- Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkori hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

- Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

7.1.2. A szakirányokon szerzhető sajátos kompetenciák

7.1.2.2. Dietetikus szakirányon továbbá a dietetikus

a) tudása

- Ismeri az egészséges táplálkozás követelményeit, a helytelen táplálkozás egészségkárosító hatásait, a megelőzés módjait és lehetőségeit.

- Ismeri a különböző korosztályok, állapotok (például. várandósok, szoptató anyák) táplálkozási sajátosságait és szükségleteit.

- Tudja a gyakoribb betegségek és betegségtípusok etológiai tényezőit, fontosabb morfológiai és funkcionális jellemzőit, patomechanizmusait és a dietoterápia lehetőségeit.

- Ismeri az élelmezési üzemre vonatkozó általános követelményeket, a korszerű ételkészítési technológiákat és a diétás konyhatechnológia eljárásait, alkalmazási lehetőségeit.

- Ismeri az ételek tápanyag-összetételét, az ételkészítés során abban végbemenő változásokat és a tápanyagok szerepét az egészséges és a beteg ember táplálkozásában.

- Különbséget tud tenni az egyes diéták között az energiatartalom, az összetétel és az ételkészítés alapján.

- Ismeri az étlaptervezés alapvető szabályait.

- Ismeri a dietoterápiás eljárás (Nutrition Care Process), a táplálásterápia részeit.

- Felismeri a tápláltsági állapotban bekövetkező változást.

- Ismeri a különböző táplálási formákat és lehetőségeket, valamint ismeri az aktuális szakmai ajánlásokat.

- Ismeri az élelmezés területén adódó nosocomialis ártalmakat, azok megelőzésének, kiküszöbölésének módjait, valamint az élelmezés higiéne előírásait.

- Ismeri a dietetika szakmai szókincsét, fogalomtárát.

- Ismeri a táplálkozási tanácsadás során alkalmazandó kommunikációs technikákat és a táplálkozás változtatását elérő módszereket, az egyéni és csoportos szaktanácsadás területén egyaránt.

- Tisztában van az aktuális szakmai és etikai irányelvekkel.

- Ismeri a különböző üzemeltetők (önkormányzat, vállalkozási formák) által működtetett élelmezési üzemek menedzsment feladatait.

- Ismeri a releváns étrendtervező- és élelmezési programokat.

- Ismeri szerepét és kapcsolódását az egyéb szakmákhoz az egészségügyi és szociális ellátáson belül.

- Ismeri a dietetikusi feladatokat a klinikum, a prevenció és az adminisztráció területén valamint a vezetői dietetikus munkakörben, továbbá az élelmezésvezetői munkakörben is.

- Ismeri a speciális dietetikai területeket (sport, wellness).

- Ismeri és megérti a dietetikai dokumentáció jelentőségét a hatályos jogszabály értelmében.

b) képességei

- Képes táplálkozási és élelmezési szakemberként a dietoterápia önálló művelésére.

- Megszervezi az élelmezési üzem munkafolyamatait és irányítja az élelmezési szolgálatot.

- Alkalmas élelmezési minőségbiztosítási rendszerek folyamatos működtetésére, a vendéglátás területén is képes az élelmezési üzem vezetésére.

- Kialakítja a kulturált étkeztetés feltételeit és körülményeit.

- Megszervezi és megvalósítja a diétás étkeztetést.

- Képes egészségesek és betegek körében az egyéni és csoportos dietetikai szaktanácsadásra.

- Képes az alapellátásban és a praxisközösségekben a gyógyító team tagjaként szaktudásának megfelelő feladatot ellátni.

- Képes a tápláltsági állapot felmérésére és meghatározására.

- Képes a megfelelő szakmai információkat (orvosi, biokémia, táplálkozási, antropometriai, ételmiszer-fogyasztási, szociális, kulturális, pénzügyi) összegyűjteni, rendszerezni és elemezni, valamint ezek birtokában a dietoterápia megtervezésére és megvalósítására, egyéni táplálási terv kialakítására.

- Képes prioritásokat felállítani a megvalósítható dietetikai célok kitűzése érdekében.

- Képes a dietoterápia adekvát módosítására.

- Javaslatot tud tenni a megfelelő táplálási formára.

- Képes megfelelő étrendet tervezni korcsoportnak és egészségi állapotnak megfelelően, akár speciális étlaptervező programok felhasználásával.

- Javaslatot tud tenni élelmiszeripari cégek felé tápanyagtartalomra, összetételre.

- Használja a dietetika szakmai szókincsét, fogalomtárát.

- Alkalmazza a megfelelő kommunikációs technikákat a táplálkozási tanácsadás során, egyéni és csoportos formában egyaránt.

- Képes motiválni az egyént a táplálkozásában bekövetkező változásra.

- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, az azok megoldására szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és megoldására.

- Részt tud venni az egészségügyi, illetve szociális ellátásban a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munka folyamataiban a dietetikával összefüggésben.

- Képes az alapellátásban és a praxisközösségekben a gyógyító team tagjaként szaktudásának megfelelő feladatot ellátni.

- Képes használni és megérteni a dietetikai szakterület jellemző hazai és nemzetközi irodalmát.

- A dietetikai dokumentációt vezeti és fejleszti, a hatályos jogszabályok figyelembevételével.

- Saját szakterületén felismeri az összefüggéseket, értékeli az eredményeket, tapasztalatokat.

c) attitűdje

- Tiszteletben tartja mások táplálkozással kapcsolatos vallási, etnikai és morális érzékenységét.

- Interperszonális kapcsolataiban kifejezi mások iránti megbecsülését, méltósággal viselkedik, az egyéni jogokat és autonómiát szem előtt tartva.

- Alkalmos önmaga hatékony menedzselésére.
- Tud team-tagként dolgozni és vezetői tulajdonságokat felmutatni.
- Másokkal együtt tud működni, valamint tárgyalási és kompromisszumkésztségét fejleszteni.
- A rendelkezésre álló információkat kritikusan elemzi és értelmezi.
- Törekszik a szakmai érdeklődését elmélyíteni, megszilárdítani, fogékony az újabb ismeretek elsajátítására, motivált a saját ismeretanyagának folyamatos bővítésére.
- Elkötelezettség és igény jellemzi a minőségi munkára.
- Kreatív problémamegoldásra törekszik, ugyanakkor felismeri tudásának határait és segítséget tud kérni.
- Empátia és lojalitás jellemzi a betegekkel és munkatársaival való kapcsolatában.
- Elfogulatlanság és prekonceptió nélküliség jellemzi a tanácsadás során.
- Támogatja az egyént táplálkozásának változtatásában.
- Kommunikációs képességei lehetővé teszik más szakmákkal való együttműködésre.
- Tudatosan vállalja a dietetika szakma etikai normáit.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti a dietetikusi szakma társadalmi szerepét és értékeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmáján belül feladatait önállóan végzi (a megfelelő dietoterápia alkalmazása, megtervezése, gyakorlati kivitelezése, táplálási terv felállítása, eredmények kiértékelése).
- Szakmai ismeretek birtokában az adott feladatnak megfelelően hatékony döntést hoz és ezt képes megvalósítani.
- Személyes felelősséget vállal döntéseiért és tevékenységéért.
- Döntéseit alátámasztja kellő ismereteivel, megindokolja azok háttérét tudományos ismereteivel.
- Felelősséget érez az egyén, a beteg dietetikai ismereteinek és táplálkozási szokásainak befolyásolásában.
- Felelős döntéseket tud hozni a dietetika alapvető kérdéseiben.
- Vállalja a modern táplálkozási ismeretek érvényre juttatását a prevenció minden területén.
- Mások munkáját vezeti és irányítja (élelmezésvezetőként, vezető dietetikusként).
- Szerepet vállal a megoldandó problémák megértésében, szakterülete speciális problémáinak biztonságos megoldásában.
- Kezdeményező az eredeti ötletek felvetésében.
- Képes az önellenőrzésre.

- Törekszik arra, hogy a problémákat a társszakmákkal együttműködve oldják meg a kliens érdekében, egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

- A gondozó team, vagy táplálási team tagjaként együttműködik a dietetikai és táplálási feladatok ellátásában.

- Felelősséget vállal a megfelelő forrásfelhasználásért.

- A dietetikai munkát hatékonyan tervezi, végzi és dokumentálja a szolgáltatási tevékenység szabályainak megfelelően.

- A dietetikusi hivatást nemzeti és nemzetközi eljárásoknak, szabályozásoknak (jogi, szakmai kollégiumi) és etikai irányelveknek megfelelően gyakorolja.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alapozó egészségtudományok 15-20 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit;
- ápolástudományok 4-6 kredit;
- táplálkozástudományok 2-5 kredit;
- gyógyszer-tudományok 2-4 kredit;
- természettudományok 6-8 kredit;
- bölcsészettudományok 6-8 kredit;
- társadalomtudományok 8-12 kredit.

8.1.2. A szakirányok további tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

a) ápoló szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- ápolástudományok 75-85 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- mentéstudományok 5-10 kredit;

b) dietetikus szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 10-15 kredit,
- élelmiszer- és táplálkozástudományok 90-100 kredit;

c) gyógytornász szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 10-15 kredit,

- fizioterápia és mozgástudományok 90-100 kredit;

d) hang-, beszéd- és nyelésterapeuta

- elméleti- és klinikai orvostudományok 20-25 kredit,

- alkalmazott egészségtudományok 20-25 kredit,

- hang-, beszéd- és nyelésterapeuta szakmai ismeretek 70-90 kredit;

e) mentőtiszt szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit,

- ápolástudományok 2-4 kredit,

- elméleti- és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,

- mentéstudományok 75-85 kredit;

f) szülésznő szakirány:

- ápolástudományok 10-15 kredit,

- elméleti- és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,

- szülésznői szakismeretek 80-90 kredit *g)* ergoterápia szakirány

- alkalmazott egészségtudományok 2-4 kredit

- elméleti- és klinikai orvostudományok 15-20 kredit

- ergoterápia szakismeretek 80-90 kredit

- fizioterápia és mozgástudományok 5-10 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama 14 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg.